

Iskaja trikrat na teden, in sicer torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

— vse leto — 15 „
— 3/4 — 10 „
— 1/2 — 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje redne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Gorickem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez depozitane naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ D. K. Lavrič.

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7, Gorici, v I. nadst. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Letnina 33. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in od.

Avstrija in italijansko-turška vojna.

Gautschev govor.

V poslanski zbornici 24. t. m. je odgovoril ministerski predsednik baron Gautsch na razne interpelacije glede italijansko-turške vojne.

Govoril je v imenu vlade tako-le:
Prehajaje v meritum te stvari, izjavljam sporazumno z ministrom znanjih zadev zbornici nastopno: Z italijansko-turškimi diferencami se je bavila c. in kr. vlada že dlje časa in so jej dale te diference povod, da se je tudi v Carigradu in v Rimu potrudila, da bi se izognilo, če le mogoče, skalitvi obojestranskega razmerja obeh držav.

Italijanska vlada je svoje interese v Tripolitanijski že od nekdaj utemeljevala z gospodarskimi momenti.

C. in kr. vlada je skušala s prijateljskimi nasveti v Carigradu vplivati na to, da bi se s turške strani kolikor mogoče ugodilo gospodarskim interesom Italije, ki se je, kakor znano, vedno zavzemala za to, da ostane na Balkanu status quo.

Obžalovati je, da prejšnja turška vlada, ki ni spoznala resnosti položaja, ni umela naših pravočasnih nasvetov. Te vedenje Turčije je dalo povod, da je italijanska vlada sklenila peremptorično postopati v tripolitanski vprašanju.

Da Italija svojih zaveznikov ni obvestila že naprej, je treba, kakor vemo, pripisovati prijateljski obzirnosti italijanske vlade napram njenim zaveznikom. Bilo pa je tudi že izpočetka izpoznati iz odločne oblike, v kateri je Italija obelodanila svoj sklep, da hoče samostojno varovati svoje interese v Tripolitanijski, da ne bi bila nikakor voljna pripustiti tujega posredovanja pred izbruhom sovražnosti.

Pa tudi po nastopu vojnega položaja si je prizadevala c. in kr. vlada, da bi našla podlago za poravnavo.

Toda ta prizadevanja dosedaj še niso obrodila nikakega uspeha, vendar pa c. in kr. vlada ne opusti prilike, kakor hitro se pokaže č. za to, da obnovi ta prizadevanja. Mislimo, da vemo, da naše pojmovanje tega konflikta v splošnem, kakor tudi nemožnost, da bi se že sedaj dalo uspešno posredovati, dele z nami tudi druge vlasti.

Samoočebni je imevno, da je morala politika Avstro-Ogrske v ožgled velikim interesom monarhije v Adriji in obmejnih balkanskih deželah polagati največjo važnost na omejitve vojnega pozornišča.

V tem oziru je italijanska vlada že od začetka svoje akcije razglasila svoje dispozicije na najjasnejši in najjedvornnejši način, ko je obelodanila svoj sklep, da se hoče izogniti vsemu, vsled česar bi moglo njeno podjetje izvajati kak nezaheljen vpliv na Balkan, in da hoče izločiti iz svojih vojnih operacij turške obali jadranskega in jonskega morja.

Z vso pravico smemo smatrati ta sklep naše prijateljske in z nami zvezane italijanske vlade za popolnoma resen in lojalen.

V svrhu varstva naših trgovinskih interesov, kolikor bi se mogli zdeti ogroženi po sedanjih situaciji, si bo c. in kr. vlada usojala ukreniti vse potrebno, da se obranijo ti interesi oškodovanca.

Ta govor so pričeli vsi listi v Italiji, ki so polni hvale in priznanja Gautschu, da je postopal povsem korektno ter podal res prijateljsko izjavo, katere je italijanska vlada vesela. — S tem bi bile tudi pobite razne vznemirljive vesti o kakem tajnem konfliktu med Avstrijo in Italijo.

Poglavje o občinskih tajnikih v načrtu novega občinskega reda.

(Konec.)

Ko se določa plača, se je treba ozirati na krajevne razmere in na v kraju običaj-

ne plače; vsekakor morajo biti plače take, da jamčijo uradnikom in služabnikom njih stanu primerno eksistenco.

Ako se več občin združi v svrhu namenske skupnega tajnika, morajo dotična mesta določiti plačo in razmerje, po kateri mora vsaka občina prispevati k tajnikovi plači.

Ako se mesto občinskega uslužbenca izprazni, se mora razpisati natečaj in mesto se mora oddati najdalje v šestih mesecih, odkar je prosto.

Le ako so razlogi vseskozi opravičeni, more deželni odbor dovoliti, da se rok podaljša.

Kakor smo prej omenili, določi kvalifikacije občinskih uslužbencev starešinstvo. To bi bile posebne kvalifikacije. Kot splošne kvalifikacije pa se zahtevajo od prosilcev: avstrijsko državljanstvo, starost najmanj 20 let, popolne državljanske pravice, telesno zdravje in neomadeževano moralno obnašanje.

Na stalno sistemizirana mesta se imenujejo prosilci začasno ali definitivno.

Osebe, ki v preteklosti in najmanj leto dni niso bile nameščene v primernem uradu ali pri dotični občini se imenujejo začasno za dobo enega leta in še-le, ako službujejo v tej občini zadovoljivo, morejo biti stalno potrjene v dotični službi.

V nobenem slučaju ne sme znašati začasno službovanje več kot dve leti; ko poteče ta doba se smatra občinski uslužbenec vsekakor definitivno potrjenim, ako se ni med tem razpisal natečaj za novo imenovanje.

Imenovanje uslužbencev na začasna mesta je vedno provizorično; službena doba se uredi s pogodbo.

Vsak uradnik in služabnik je odgovoren občini za opuščenost ali nepopolno opravljanje poverjenih mu uradnih poslov; ako zanemarija svoje dolžnosti in se nepričeno vede, ga župan pokara ustno in eventualno pisмено.

V bolj težkih slučajih se uvede disciplinarno postopanje po disciplinarnih predpisih, ki jih določi občinski zastop.

Načrt novega občinskega reda navaja kot dopustne disciplinarne kazni: 1. ukor, 2. globo do zneska enomesečne plače in 3. odpustitev iz službe.

Za odpustitev občinskega uradnika iz službe je treba, da glasuje za to absolutna večina vsega starešinstva.

Uradniki ali služabniki, ki se spoznajo krivi hudodelstva, ali kaznjivega dejanja (zločina ali prestopka), napravljenega iz dobičkarije ali proti javni pravosti, izgube brez drugega svojo službo.

Uradnik ali služabnik se začasno odstrani od službe, ali se mu plača odtegne popolnoma in deloma razven v slučaju, da se uvede in dokler traja kazensko postopanje radi zgoraj omenjenih kaznivih dejanj, tudi dokler traja disciplinarno postopanje; to pa le v nujnih slučajih, ako bi namreč varnost in čast urada zahtevali, da se uslužbenec takoj odstrani.

Ako uslužbenec izgubi službo, ker je bil kazensko obsojen, ali je definitivno opuščen iz službe vsled disciplinarnega postopanja, izgubi tudi morebitno pokojninsko preskrbo, ki bi do nje imel pravico.

Ako se občinski uslužbenec odpove službi, se mora odpoved brez drugega sprejeti, če je podana brez pridržkov in brez pogojev; odpoved pa obvelja šele po preteku tretjega meseca, ki sledi mesecu, ko se je podala odpoved, kakor tudi še-le po obračunu, ako bi bil odpovednik v to zavezan.

Prej omenjeni rok pa se mora sporazumno z uslužbencem, ki poda odpoved, skrajšati.

Uradniki in služabniki, ki zapuste svojo službo pred v to določenim rokom, se kaznujejo disciplinarno.

Razven v slučaju odpustitve iz službe disciplinarnim putem, ali v slučaju izgube službe radi kazenske obsodbe se more definitivno občinski uradnik ali služabnik odpustiti iz službe le v sledečih slučajih:

1. ako se dožene, da je nezmožen še nadalje opravljati službo;
2. ako se njegovo mesto zahtre iz razloga, ker je tekem časa postalo odveč, in

Maksim Gorki. FOMA GORDJEJEV. Roman. (Dalje.)

»No, molokanka, zakaj si povsila nos? Hodi kakor po steklu ... in gleda, kakor da bi bila pogubila dušo! Saj pravim! Takšna jedrovita ženska si in ničesar se ti ne ljubi, neumnica!«

Nekoč, ko je prišel pijan domov, je začel siliti vanjo s svojo ljubeznivostjo, ona pa se ga je branila. Tedaj se je razsrdil in kriknil:

»Natalja! Pusti to neumnost, to ti povem!«

Obrnila se je k njemu in vprašala mirno:

»A kaj boče potem?«

Ignat je vzbesnel ob teh besedah in ob njenem neprestrašenem pogledu.

»Kaj?« je zakričal in stopil bliže k nji.

»Ali me hočeš morda tepsti?« je vprašala, ne da bi se premaknila z mesta ali trenila z očmi.

Ignat je bil navajen, da so trepetali pred njegovo jezo, in njena mirnost je bila zanj čudna in žaljiva.

»Tu imaš!« je zavpil in zamahnil z roko po nji. Počasi, a vendar pravočasno se je izognila njegovemu udarcu; nato ga je prišla za roko in ga pahnila od sebe ter rekla, ne da bi povišala glas:

»Če zgaheš še enkrat, ne pridi več k meni! Ne pustim te k sebi!«

ona silna žival in da ga, — če se ji zahoče — ne dopusti k sebi, naj jo bije do smrti.

»Uh, paganka!« je zarjul in odšel.

A dasi se ji je dal enkrat premagati, bi tega vendar ne hotel storiti v drugič; ne bil bi trpel, da bi se mu ne vklonila ženska, ki je bila vrh tega še njegova žena: to bi ga ponižalo. Čutil je takoj, da bi mu žena potem vedno in povsodi odrekala pokorščino, da bi se vnel med njima trdovraten boj za gospodarsko oblast.

»Prav! Videli bomo, kateri premaga prvega«, je mislil drugi dan sam pri sebi, gledaje za ženo z mračno radovednostjo. V njegovi duši je že plamtela burna želja, da bi začel borbo in se na to čimprej naslajal ob dobljeni zmagi.

A čez štiri dni je Natalija Fominišna povedala možu, da je noseča. Ignat je vztrepetal od radosti, objel jo krepko in rekel:

»Ti si žena, da je kaj, Natalja! Nataša ... če je sin! Če rodiš sina, te pozlatim! Še več! Suženj ti bodem, da povem po pravici! Kakor pred Bogom! Pod noge ti ležem, a ti me teptaj, kolikor hočeš!«

»To ni naša volja, marveč božja«, je dejala Natalija tiho in prepričevalno.

»Da, božja!« je bridko vzkliknil Ignat in žalostno pokimal z glavo. Od tega hipa je začel hoditi za ženo, kakor za malim detetom.

»Zakaj si sedla k oknu? Glej, da ne prideš v prepil in ne zholiš!« jej je govoril trdo in lubeče obenem. Zakaj skačeš čez stopnice? Vse pretreseš v sebi ... A jej več, jej za dva, da boče tudi zanj dovolj ...«

Nosečnost je delala Natalijo še bolj zamišljeno in molčečo; zdelo se je, da je še globlje pridrila v sebe in da jo je

decela prevzelo utripanje novega življenja pod njenimi srcem. Toda smehljaj na njenih ustnicah je postajal jasnnejši in v njenih očeh se je včasih zasvetilo nekaj novega, slabotnega in boječega, kakor prvi blesk jutranje zore.

Ko je prišel končno čas poroda — bilo je rano jutraj nekega jesenskega dne — je Ignat prebledel ob prvem kriku boli, ki se je iztrgal soprogi; hotel ji je nekaj reči, a mahnil je le z roko, kakor bi se hotel nečesa ubraniti, in odšel iz spalnice, kjer je vil ženo krč, v mialo sobico v pritličju, v kateri je včasih njegova mati mofila. Videl si je prinesiti vodke, sedel za mizo in začel srdito piti, poslušaje nemir v hiši in stok porodnice, ki se je slišal od zgoraj. V kotu sobe, mračno razsvetljene od brč, če svetilke, so se risali temni, brezčutni obrazi svetniških potob. Tam nad njegovo glavo so teptali in drsali z nogami, porivali po podu nekaj težkega, ropotali s posodo in nemirno begali po stopnicah gori in doli ... Vse se je vršilo brez-zamudno in naglo, a čas je šel le počasi naprej. Do Ignatovih ušes je prihajal šepet:

»To ne pojde kar tako gladko ... poslali bi v cerkev, da bi odprli altar ...«

V sosednjo sobo je prišla v hiši živeča sorodnica Vasuska in začela moliti z glasnim šepetom:

»Gospod in Bog naš ... ki si blagovolil priti iz nebes in roditi se iz svete Bogorodice ... ki poznaš slabost človeškega bitja ... odpusti deklji svoji ...«

In hipoma, zaglušuje vse drugo, se je razlegel nečloveški krik, ki je pretresal dušo, ali pa je zategnjen jek tiho plaval po sobah hiše in zamiral v kotih, ki so se že polnili z večernim mrakom ... Ignat je mrko gledal svetniške podobe, težko vzdihal in ugiбал:

»Če le ne boče zopet hči?«

ni mogode oddati uradniku ali služabniku drugega primernega mesta;

3. ako se v interesu uradnega poslovanja sklene splošna reorganizacija uslužbenških mest, in so, dosledno, dani na dispozicijo vsi občinski dodeljeni uradniki in služabniki, ter se na dotične razpisane natečaje ne nameste na nova mesta, ki jih določa nov organičen statut.

V tu navedenih slučajih sklepa občinski zastop na predlog županstva. Na ta način iz službe odpuščenemu uradniku ali služabniku se mora nakazati eventualno pritlikajoča mu pokojninska preskrba.

Deželni odbor je tudi poskrbel, da se bodé mogel tajnik za svoj poklic izveževati. Zato je sprejel v občinski red določilo, da se morejo prirejati učni tečaji.

Podrobnosti o pouku določa deželni odbor sporazumno z namestništvom.

Preustrojeni občinski red obsega tudi prehodna določila, ki veljajo sedanjim uradnikom in služabnikom.

Občinski uslužbenci, ki bodo za časa, ko obvelja novi občinski red, v stalni službi občine, to se pravi definitivno nameščeni temeljem prej omenjenega organičnega pravilnika, se bodo vsekakor smatrali za definitivno nastavljene v občinski službi.

Uslužbenci, ki bodo v zgoraj omenjeni dobi nameščeni po pogodbi s stalno dospelostjo, v kateri (pogodbi) je zapaden slučaj odpovedi bodo nadaljevali svojo službo na podlagi dosedanje pogodbe dokler ne dospe naslednji v pogodbi ali kako drugače določeni rok odpovedi.

Ti poslednji, kakor tudi uradniki in služabniki, ki bodo za časa, ko obvelja občinski red, uslužbeni v občini na nedoločen čas, ali kako drugače definitivno imenovani na mesta, ki je z njimi spojena stalnost, se bodo smatrali za definitivno sprejete v službo občine s pogojem, da so njih mesta v organičnem pravilniku stalno sistemizirana in da se obdrže v službi še pol leta potem, ko obvelja občinski red, oziroma potem, ko mine pogodbeni rok dospelosti, ne da bi občinski zastop v tem času odredil nova imenovanja.

To so bistvena določila o občinskih uslužbencih, ki jih objavljamo z namenom, da jih zamore javnost razmotrivati.

Iz osrednjega semenišča.

(Dalje.)

Cenjeni čitatelj, zdi se ti morda kaj pretirano ali verjemi, da pisec teh vrstic lahko priseže pred slovenskim in pred jezuitskim Bogom, gledé resničnosti navedenih dejstev in onih, katera se še navedejo.

Kakor je lanski dopis pekel prizadete pedagoge, tako bo tudi ta razstava kristalnih resnic pekla, a še bolj naj jih peče vest, če je sploh kaj imajo, ker takega početja ni kmalu dobiti, kot se dogaja v

zadnjih štirih letih v semenišču v Gorici pod italijanskim režimom.

Ne samo goriška, ampak sploh vsa duhovščina se zgraža nad postopanjem goriških vzgojiteljev tako, da rektorji raznih drugih semenišč ob pričetku šolskega leta tolažijo svoje gojence, češ »le potrpite, ker pri nas ne postopamo tako kruto in krivično kot v kakem drugem zavodu«. To so »facta non ficta«.

In kako naj bi se človek ne zgrajal, če sliši vsako leto o novih žrtvah, ki si jih trinogi privoščijo ob koncu leta? Bogoslovca držijo štiri leta v semenišču in njih naloga je, da ga tekom teh štirih let vzgojijo za duhovski poklic.

Ako se jim gojenec ne uda, ga morajo opozoriti, da on ni za ta stan, in če še to ne pomaga, ga je treba odsloviti kmalu iz početka, ker škoda za vzgojiteljev trud in za čas, ki ga gojenec lahko že porabi in izkoristi za drug boljši kruh.

A čujte, kaj se dogaja v našem semenišču? Že v prvem letu se obsodi na mučeniško smrt mladeniča, ki bi imel drugje boljo bodočnost kakor v tem stanu, na katerega pa ga je vezal edino in samo poklic. Odločeno je glede takega obsojenca, pa naj se potem obnaša kakor se hoče; ako moli, ga imajo za hinavca (katerih se posebno v goriškem semenišču ne manjka), če ne bi molil, ga smatrajo za brezverca. Leto mine za letom, obsojenec trpi in nosi mirno vse krivice, kar jih le blagoslovljenim trinogom v glavo buti in, koncem četrtega leta — ga odslove!

Kdo je oni človek, ki odobruje tako postopanje? Če je kdo, mora pač imeti srce španskega inkvizitorja.

In vendar se to ponavlja v semenišču že dve leti in to izključno le nad Slovenci!

Lani smo poročali o slučaju dveh navdušenih Slovencev, ki sta bila trn v peti maziljenih vzgojiteljev. Ta dva so držali in vodili za nos do dneva ordinacij. Ko je prišel čas, so jima pa naznanili, da nista za ta stan še zreli nego da morata čakati še dva meseca v semenišču, kjer se jih bo devalo na natezalnico poskušnje!

Ali ni tako početje tako brutalno, da je mora obsojati vsak, ki ima količkaj možgan in srca?

Če sta bili omenjeni žrtvi nezreli za ta stan, zakaj jima tega preje tekom štirih let niso povedali, ko vendar v onih dveh mesecih si nista mogla nabaviti potrebnih čednosti, in če sta bila zreli, kar je faktično bilo, zakaj potem tako nečloveško postopanje?

Ali mislite, da Slovenci nimamo srca, če nečemo postati renegatje in če nimamo jezuitsko-portugalske vzgoje!

Zveličar je odpuščal še celo svojim sovražnikom, a ljubil iz dna duše svoje učence! Ako pa se drzne kdo s krvavimi rokami, poln sovraštva, stopati vsak dan pred Njega, kako naj sodimo o tem?!

Resnica je: vera po duhovnikih gor, po duhovnikih dol! —

Konec prihodnjič.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Nova podružnica. — Namestništvo je vzelo na znanje pravila nove podružnice družbe sv. C. in M. v Podgori.

Za narodno šolo na Blanci so darovali sledeči gg.: Ivan Glesčič, gostilničar Gorica, 5 K; dr. Just Bačar, sekundaril, Gorica 6 K; prof. Alb. Šubič, Gorica 2 K; gospa Doroteja Kenda, Dvor pri Bovcu nabrala v veseli družbi 6 K; Artur Lokar, notar, Ajdovščina 10 K; prof. Ferd. Seidl, Gorica, 20 K; France Gaberščik, Gorica, 5 K; Henrik Klavara, nadučitelj, Gorjenspolje, 2 K; Tomio Šorli, notar, Podgrađ, 10 K; dr. Henrik Stepničič, Gorica 10 K.

Po dosedanjih izkazih kaže, da se zanimajo rodoljubna srca povsod, za to potrebno narodno šolo. Darovi prihajajo iz vseh delov naše lepe Goriške in tudi od zunaj — izjema delajo doslej naše Gore!

Domače vesti.

Revizija ljudskega štetja v Gorici se vrši še danes. — Sinoči so se vršili napovedani shodi. Ljudstvo je z veseljem poslušalo govornike ter se radostilo uspeha. — Revizija konča torej danes. Kdor se še ni oglasil na glavarstvu, naj pohiti danes!

Smrtna kosa. — V Čepovanu je umrl g. Anton Kofol, tamošnji poštar, posestnik in krčmar. Pokojni je bil odlikovan z služnim križcem. Naj počiva v miru! Preostalim naše sožalje!

Imenovanja. — Trgovsko ministerstvo je imenovalo konceptna praktikanta pri pomorski oblasti v Trstu J. viteza Alberta in dr. Štef. Tomašiča za koncipista.

Pevske vaje Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici se vrše za gospode ob ponedeljkih ob 8¹/₄ zveč., za gospodične ob sredah ob 8. uri. — Urnik se je moral spremeniti radi tega, ker hodi več pevcev v trgovsko šolo.

Ševčikov koncert v Gorici. — Dne 15. novembra ob 8. uri zveč. se bo vršil koncert Ševčikovega kvarteta v dvorani nemške šole na Senenskem trgu. Vstopnice prodaja Wokulat na Korsu Verdi št. 34.; vstopnice so po 4, 3, 2 K.

Občinske volitve v Ribembergu. — V torek in sredo je volil 3. razred, in sicer 10 starešin. Izvoljeni so: Ambrož Poniž, Anton Možina, Jožef Turk, Ferdinand Kodrič, Jožef Birs, Fran Zgonik, Alojzij Vrtovec, Karl Birs, Alojzij Verdjančič in Fran Kodrič. Izvoljeni so sami naprednjaki. Boj je bil jako hud. Naprednjaki so bili izvoljeni z 21 glasovi večine.

Danes voli drugi razred, kjer je že gotova zmaga naprednjakov. Prvi razred voli jutri. N. — že zmaga tudi v tem razredu napredna stranka.

Laška pravna fakulteta v Gorici? — Nemški alpski poslanci premišlujejo, kam bi deli laško pravno fakulteto. Enkrat že je bila sprožena misel, da bi prišla fakulteta v Gorico, sedaj so nemški alpski državni poslanci na svojem posvetovanju

o laški pravni fakulteti imenovali Gorico kot najprimernejši sedež laške pravne fakultete... ali ob enem so že čutili odpor, kajti dostavili so, da bi najbrže Slovenci slovesno protestirali proti temu. — Alpski nemški poslanci so v zmoti, ker mislijo, da je Gorica laško mesto. Pa ni in ne bo nikoli. Omenjeni poslanci naj le prav upoštevajo letošnje ljudsko štetje in revizijo tega štetja, pa pridejo kmalu do spoznanja, da v tako mesto, kjer je pri 27.000 prebivalstva komaj okoli 13.000 Lahov, pač ne tiče laška pravna fakulteta! Slovenci rečemo le to: V Gorico je ne bo!

Komorni virtuozi Alfr. d. Grünfeld priredi v Gorici koncert na klavirju dne 26. novembra t. l.

Za kancelista pri okrajni sodnji na Voloskem je imenovan oficijant Ivan Filipič v Pazinu; za kancelista v Buzetu oficijant Andrej Hödl v Vodnjanu.

»Corriere« besni radi revizije ljudskega štetja. Pa saj mu tudi kaže besneti. Nevarnost je velika, da župan iz kože skoči. Vsi divji so okoli »Corriera« in zabavljajo, pa ne pomagajo nič, revizija se je izvršila, pokazala laške sleparije in dodala številu Slovencev 6653 z magistrata izkazanih še skoro 4000 Slovencev, katerim so magistratovci odrekli slovenski občevalni jezik. Že umejemo stok in bolečine »Corriera«, če se pokaže resnica, da je v Gorici pri prebivalstvu okoli 27000 nad 10000 Slovencev. Če se nas izkaže 10.000, bodo imeli Lah v svoje vrste uštetih še vedno okoli 2000 Slovencev. Kaj nimajo dosti? Kaj prav 6000 Slovencev bi bili morali požreti? Radi bi bili izčrtali toliko tisoč Slovencev, pa se je izjavilo Sreča nemila!

Poštni upravitelj v Malem Lošnju g. Andrej Falzari je imenovan za višjega poštne upravitelja istotam.

Prepozno! — »Corriere« je šele včeraj pozval Lahe v Gorici, naj gredo na glavarstvo praviti, da so Lah! Prepozno, ker bo danes zaključek revizije. — Pa čemu naj hodijo praviti na glavarstvo, da so Lah? Saj Lahom, kolikor jih je, ni nihče jemal laškega materinega jezika. Lah so vsi upisani za Lahe — revizija pa je imela v glavnem ta namen, pomagati, da je upisan vsak tako, kakor želi biti upisan. Pokazalo se je, kako mnogo Slovencev je bilo naznanilo slovenščino za občevalni jezik, ali njihove pole so izginile na magistratu in vladni komisar jim je pokazal pole, izpolnjene z drugo roko, kjer so upisani za Lahe! — Kdo je to storil? Slepariji! — Sramota, velika sramota za laško gospodujočo stranko, da se je tako umazala pred celim svetom s sleparjenjem pri ljudskem štetju!

Najvišje priznanje krminskemu županu. — Cesar je dovolil, da se izreče gospodu baronu Locatelliju, županu v Kriminu, najvišje priznanje za sodelovanje pri organizaciji prve mednarodne lovske razstave na Dunaju 1910.

Od časa do časa je vstal, stopil brez namena v sredo sobe in se molče prekriževal, nizko se klanjaje podobam, potem je sedel zopet za mizo, pil žganje, ki ga v teh urah ni moglo opijaniti, in — tako je prebil ves večer in vso noč in jutro do poldneva.

A tedaj je vendar že enkrat prihitela babica od zgoraj, kričeč mu z radostnim in tankim glasom:

»Čestitam ti na sinu, Ignat Matvejič!«

»La-azeš?« je vprašal brezglasno.

»I, kaj ti pride na um, batjuška!...«

Ignat je vzdihnil z vso močjo svojih širokih prsij, pal na kolena in zamrmral s tresočim se glasom, tiščoč roki na grudi:

»Slava Ti, o Gospod! Nisi torej hotel, da bi moj rod izumrl! Moji grehi ne ostanejo brez priprošnje pred Teboj. Hvala Ti, Gospod... oh!« — In ko se je dvignil zopet na noge, je pričel takoj dajati glasna povelja:

»Hej! Nekdo naj se pelje po popa! Naj reče, da ga prosi Ignatij Matvejič, da bi prišel k njemu in molil za poročnico!«

Dekla je prišla in mu dejala razburjeno: »Ignatij Matvejič! Natalja Fominišna Vas kličejo... slabo jim je...«

»E, kaj slabo, že mine!« je kričal on z radostno se iskrenimi očmi, — »Reči, da pridem takoj! Povej ji, da je vrl dečko! Kar po darilce še grem, pa pridem! Stoj... za popa pripravite prigrizek... pošijite po kuma Majakina!«

Njegova orjaška postava je skoro da še vzrastla in oprita z veseljem, se je nerodno metala po sobi; smejal se je, mel si roki in, pošiljaje podobam ganjene poglede, se je križal, široko mahaje z desnico... Slednjič je šel k ženi.

Tam je zagledal pred vsem malo, rdečkasto telesce, ki ga je umirala babica v koritu. Zagledavši ga, se je dvignil Ignat na prste, dal roki na hrbet in šel bližje k njemu, prevrtnih stopinj in smešno mrduje z ustnicami. A

telesce se je zvijalo in capljalo v vodi, golo, brez moči in ljubeznivo v svoji slabotnosti...

»Ti, sliši, prijemaj ga previdneje... saj še nima kosti...« je rekel Ignat babici proseče in polglasno. Ona se je zasmejala, odpiraje brezzoba usta in premetavala dete spretno iz ene roke v drugo.

»Pojdi vendar k ženi...«

Poslušno je pristopil k postelji in vprašal že od daleč:

»No, kako je, Natalja?«

Potem je odrinil, zagrinjalo, ki je metalo temo na postelj.

»Ne preživim...« se je zaslišal tihi, hripav glas.

Ignat je molčal in gledal srepro v lice ženske, ki je bilo zakopano med belimi blazinami, na katerem so se videli temni prameni las, kakor mrtve kače. Rumeno, brez življenja, s črnimi progami okrog velikih, široko odprtih oči — to mu je bilo tuje. Tudi pogleda teh groznih oči, ki se je nepremično upiral nekam v daljavo, skozi steno, — tudi tega Ignat ni poznal. Negovo srce, ki ga je hipoma stesnila težka slutnja, je prenehalo utripati veselo.

»To ni nič... nič hudega... vselej je tako...« je tiho govoril, sklanjaje se, da bi poljubil ženo. A ravno v obraz mu je zopet zajejala:

»Ne preživim...«

Sive in hiadi: so bile njene ustnice in ko se jih je dotaknil s svojimi, je vedel, da je smrt že v nji.

»O gospod!« je prestrašen zašepetal, ko je čutil, kako ga davi strah za grlo in mu ne da dihati.

»Nataša! Kaj pa bode ž njim? Saj potrebuje prsij! Kaj ti je vendar?«

Skoro da je zakričal v njo. Okrog njega je begala babica, zibaje plakajoče dete v zraku in govorila nekaj prepričujočega, on pa ni slišal ničesar in ni mogel odtrgati svojih oči od strašnega ženinega lica. Sedel je na robu

postelje in govoril s slabim, skoro neslišnim glasom:

»Le pomisli, saj ne more živeti brez tebe... dojenček je! Okrepi si dušo: preženi to misel! Preženi jo!«

Govoril je in — vedel, da je zaman. Solze so vzkipevale v njem in v njegovih prsih se je rodilo nekaj težkega kot kamen in hladnega kot led.

»Odpusti... mi... zdravstvuj! Pazi, glej... ne pij...« je brezglasno šepetala Natalja.

Duhovnik je prišel, pokril ji obraz in začel vzdihujé čitati nad njo tihe, proseče besede:

»Vsemogočni, vsevzdržujoči Bog, ki celiš vsako trpljenje... ozdravi tudi svojo dekle Nataljo, ki je rešila, in vzdigni jo z odra, na katerem leži... četudi smo po besedah proroka Davida »spočeti v prešestovanju in vsi nečisti pred Tvojim obličjem...«

Glas starčka se je tresel, njegov suhljati obraz je bil strog in njegova obleka je dišala po kadilu.

»Dete, ki ga je rodila, varuj vsega zla... vsake zlobe... vsake vihre... zlih duhov, podnevnih in ponočnih...«

Ignat je poslušal molitev in tiho jokal. Njegove velike, gorke solze so padale na golo roko soproge. A njena roka pač ni čutila, kako so kapljale solze nanjo: ni se premaknila in koža ni vzdrtela, ko so se je dotikale. Molitev je še poslušala; nato pa je pala Natalja v nezavest in naslednji dan je umrla, ne da bi izpregovorila le besedo — umrla je ravnotako molče, kakor je živela. Preskrbevi ženi krasen pogreb, je dal Ignat sina krstiti, nazval ga je Foma in ga oddal s težkim srcem v obitelj krstnega otca, svojega starega prijatelja Majakina, katerega žena je tudi nedavno rodila. V gosto, temno brado Ignata je smrt zasejala mnogo sivih las, a v mračnem blesku njegovih oči se je pojavil nov izraz — mehak, jasep in ljubeznjiv.

(Dalje prih.)

Nevednost — zaveznica zlobe. — Danes 25. okt. sem se pogledal na okr. glavarstvo, kaj je napravil »dični« magistrat iz moje pokrajine za ljudsko štetje. Prepričal sem se na svoje oči, da je moj rokopis in da je osemkrat zapisana beseda »slovenski« v rubriki »občevalni jezik« ostala neizpremenjena, kar je velik čudež. A nekaj družica so mi napravili, kar je dokaz hudobije in ignorance magistratovske bagaze: Besede Koper, ki sem jo zapisal najmanj šestkrat, (ker so vprašanja v posameznih razpredelih to zahtevala), so mi prečrtali z rdečo črto na vseh krajih ter jo nadomestili v vseh 6 primerih z imenom Capodistria, pisanim z istim rdečilom, tako, da je bilo videti kakor krvavo bojišče. Tista sodrga torej noče trpeti imena »Koper« niti sredi slov. besedila, češ, da je izpačena, oz. ne eksistira! Najbrž mislijo, da je naše ime pokvarjeno iz laškega »Capodistria«. V resnici pa rabijo Slovenci in Hrvati obliko Koper (Kopar) že najmanj 1300 let (13. stoletje), namreč približno od leta 600. po Kr. r. do danes! Oblika Koper se je razvila čisto naravno po veljavnih glasoslovnih postavah našega jezika, (takisto kakor n. pr. Oglej iz »Aquileia«, Obri iz Avari, koleda iz calendae itd.), iz nekdanjega latinskega imena Capras ali Caprea (tudi Capraria, Capris, insula Capritana; prebivalci: Capriani), ki je bilo v rabi od leta 550. (približno) do l. 1000., torej skoro 500 let. Pozneje so to ime pozabili in ga nadomestili z »Justinopolis«; še kasneje pa je prišlo v modo ime »Capodistria«, ki ga pa Slovenci in Hrvati niso akceptirali nikoli, ker jim je zadostovalo njih ime Koper, ki ima tako čestitljivo starost. — Vsak pravnik mi mora pritrditi, ako rečem, da je iredentovska svojat tudi s tem »popravkom« že zagrešila falzifikacijo. I. K.

O razmerah v poreški škofiji je zopet prinesel »Slovenec« članek, v katerem briko toži, kako se vrši pod Flappom poitalijančevanje po cerkvah. Prihajajo pridigarji, ki molijo v cerkvah za Italijo... Med pristnimi Hrvati so nastanjeni italijanski duhovniki, katerih ljudstvo nič ne razume in oni ljudstva ne. V tistem članku čitamo tudi to: »V Labincih vrši sistematično poitalijančevanje č. g. Babudri, ki je bil v semenišču v Gorici najgorečnejši Italijan celega »neodrešenega« Primorja! Torej iredentovec! In svoj iredentizem je javno kazal v osrednjem semenišču v Gorici, tako da mu sedaj v listu očitajo iredentizem. Ja, ja, v goriškem osrednjem semenišču je mogoče marsikaj, tudi iredentizmu ne stavijo mej, kakor spričuje v »Slovencu« slučaj Babudri. — Kakšen duh veje po osrednjem semenišču, je razvidno iz člankov »Iz osrednjega semenišča v Gorici«, katere priobčujemo v »Soči«; naj jih le pazljivo čitajo pri »Slovencu«!

Zborovanje državnih uslužbencev in železničarjev v Gorici je napovedano za soboto ob 8. zvečer pri »Angelo d'oro«. Na dnevnem redu je: Splošna draginja. Podraženje živil. Stanovanja in najemninska davščina. Organizacija državnih uslužbencev in železničarjev goriškega mesta.

»Katoliško učiteljsko društvo za Istro«. — Ustanovilo se je katoliško učiteljsko društvo za Istro s sedežem v Pazinu in namestništvo je že vzelo na znanje pravila društva. Tako bo imela tudi srečna Istra dveh vrst učiteljev: katoliške in pa »brezverske«. — Mahničovo delo rodi sadove. Laginja sedi v odboru pravašev, »katoliški« učitelji, katoliški konvikt za dijake, poskusi s čukarijo itd. Na široko je zasnoval svoje »katoliško« protinarodno delo. — Razdor dela in razkol, potem pa bodo vpili klerikalci, da so razkolniki oni, ki nočejo slepo služiti klerikalizmu ter vidijo boljše bodočnost Istre le izven klerikalizma! Klerikalno početje v Istri mora zadeti na krepek odpor, drugače gorje Istri, ako jo spravi Mahnič popolnoma pod svojo palico.

»Katoliško« slovensko izobraževalno društvo se je ustanovilo v Štomažu v goriškem političnem okraju. Klerikalci rujejo in ustanavljajo društva čeprav le za malo število članov. Ker se v »katoliških« društvih — to je bilo že opetovano dokazano! — mladina izprija in pohajuje, da dela sramoto domači hiši in sive lase starjšim, svarimo pred vsakim »katoliškim« društvom. Proč od »katoliških« društev, ker niso prav nič katoliška, marveč satanska hinavščina in najgrše izprijeva-

nje mladine je v njih doma! Ljudstvu pri-
našajo le neizmerno vsestransko škodo.
Zato proč od njih!

V Solkanu se je ustanovilo socialno-
demokratsko Delavsko izobraževalno
društvo. Pravila so potrjena.

Iz Št. Ferjanc nam poročajo, da v
dopisu od tam, kjer je rečeno, da je bil
Tomaz napravil prepire in v cerkvi skoro
kazal na osebe, poročilo ne odgovarja re-
snici; res pa je, da prejšnji duhovnik, ki
je sedaj vpokojen, ni delal nobenih zdražb
in se ni mešal med ljudi, ampak je bil do-
ber duhovnik. Toliko resnici na ljuho, ker
močemo delati nobenemu krivice.

Tobakarnari v Gorici so prodajali
brošuro »Il romanzo celebre«. Radi te
prodaje so bili obsojeni — 21 po številu
— vsak na globo 5 K. Druga inštanca je
razsodbo prve potrdila.

Padel je po stopnicah 83-letni Štefan
Vidoc v Ločniku ter se nevarno ranil po
glavi. Prinesli so ga v goriško bolnišnico,
kjer so rekli zdravniki, da so rane težke
ter jim Vidoc najbrže podleže.

Z bicikla čez most v vodo je padla
neka gospodinja pri Jenkovem v zapad-
nih Brdih. Padla je nekaj metrov globoko
pa se baje ni močno poškodovala.

Težke telesne poškodbe je bil obdol-
žen 21 letni Štefan Černe, mizar v Solka-
nu, storjene Jos. Bašinu, železniškemu
uradniku dne 3. sept. t. l. Obsojen je na 2
meseca strogega zaporu. Bašin je zahte-
val 1000 K odškodnine; sodnija mu je od-
kazala civilno pot.

Tatvina. — V ulici Iscur v Rožni do-
lini so udrli neznani tatovi v stanovanje
Štefana Merliaka ter pokradli razne reči:
perilo, z'atenino in nekaj kronic so dobili.
Policija jih išče.

Kazenske razprave v drugi inštanci.
— Dne 19. junija je Filip Ličen iz Rhen-
berga razžalil Ivana Bandelja. Ta ga je
tožil pri okr. sodnji v Ajdovščini, kjer je
bil obsojen na 4 dni zaporu. Druga inštan-
ca je potrdila prvo razsodbo. — Vinko
Ličen se je čutil žaljenega vsled besed
Jos. Cigoja v Gojačah o njem izrečenih.
V Ajdovščini je bil obsojen Cigoj na 4 dni
zaporu in druga inštanca je potrdila prvo
razsodbo. — Dne 13. junija so v Ložicah
v zapadnih Brdih vrgli iz žnidarjeve go-
stilne Al. Kancjana, ker je zabavljaj go-
stom. Kancjan je bil jezen, je pobral ka-
men ter ga vrgel proti krčmarju ali zadel
je nekega Franca Bernardisa. V Krmini
je bil obsojen Kancjan na 6 tednov zaporu.
Druga inštanca je pritrdila razsodbi. —
Hermenegild Kocjančič iz Nebléga in Ev-
gen Fabrizio sta bila v Biljani, odkoder
sta se zvečer odpeljala na vozu brez luči;
konja sta napodila, da je tekel po Biljani,
kar je mogel. Orožniški postajevodja jima
je ukazal, ustaviti se, ali tega nista hotela
storiti. V Krmini sta bila obsojena na 14
dni zaporu. Okrožna sodnija v Gorici je
potrdila prvo razsodbo. — Jos. Prinčič z
Gradišča nad Ločnikom je bil obsojen na
2 dneva zaporu radi tatvine. Druga in-
štanca ga je oprostila obtožbe.

Neki Jug iz Solkana je bil obsojen
pred okrajno sodnijo na mesec dni zaporu,
obtožen, da je počel z neko deklico nedo-
voljene reči. Okrožna sodnija ga je opro-
stila obtožbe. — Neki K. Podberšič iz
Solkana je bil obsojen na 8 dni zaporu
radi nemoralnega početja. Druga inštanca
je potrdila prvo razsodbo.

V pršilno delavnicu v Ljubljano od-
pošljejo tri mlade v zaporu se nahajajoče
tatimske tičke: Jos. Furlana, Fr. Brajnika
in R. Fabjana. Nobeden še nima 20 let pa
so bili že opetovano kaznovani.

Aretirali so v Gorici nekega Alfreda
Goluboviča, ogrskega podanika, ker je bil
brez sredstev in brez dela.

Nevarna grožnja. — Aretirali so ne-
kega V. Maraža iz Št. Ferjana, bivajočega
v ulici Orzoni, češ, da je šel na vrt k Iva-
nu Podberšiču ter mu je grozil s smrtjo.
Aretiranec pravi, da ni nič grozil, marveč
je šel čez oni vrt spat.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — V seji v torek
v debati o laški fakulteti je govoril tudi
tržaški poslanec dr. Rybač.

Posl. dr. Rybač je poudarjal, da Ju-
goslovani popolnoma priznavajo upravi-
čenost italijanske zahteve po italijanski
juridični fakulteti, dasiravno so tej zah-
tevi svoj čas oponirali iz gotovih posebnih
vzrokov.

Sramota je namreč, da se rešujejo pri
nas v Avstriji kulturna, zlasti pa šolska

vprašanja političnim potom. Italijani, ko
prosijo sedaj zbornico in posebno pa slo-
vanske zastopnike, milosti za svoje vse-
učeljske težnje, bi pač morali pomisliti, ka-
ko neusmiljeno so postopali vedno proti
nam Slovanom, kako so vedno nasproti-
vali vsem našim najupravičenejšim kul-
turnim željam, kako so jih teptali v poli-
tično blato. (Odobranje pri Jugoslova-
nih).

Ti Italijani pač od nas ne morejo za-
htevati, da naj podpiramo njihove kulturne
želje, a vzlic temu se nočemo postavljati v
eno vrsto z onimi nemškimi kulturonošci,
ki smatrajo vsako zahtevo nemških na-
rodnosti po lastnih visokih šolah za fri-
volnost. — (Ogorčenje pri slovanskih po-
slancih).

Italijani in Slovani bi se pač res mo-
rali skupno postaviti v bran skupnemu
nemškemu sovražniku, ki deluje v Avstriji
zlasti v dveh pravcih: da na eni strani
noče nemškimi narodnostim dovoliti no-
bene šole, na drugi pa da smatrajo vsako
tudi najnižjo šolo za predmet političnega
boja in žaljenj. Z vsem kulturnim svetom
smo pač mi Jugoslovani ene misli, da gre
načrt Nemcev za tem, da bi nas kulturno
izigrali, da bi nas tem lažje germanizirali,
potujočili.

Nemci so med ostalimi narodi, kjer se
nahajajo v manjšini, navezani na toliko
gostoljubnosti, živajo toliko predpravic,
da je njihovo postopanje napram drugim
narodnostim zato še tem odurnejše.

Nemci imajo povsod, kjer so v manj-
šini, svoje šole; saj se je zgodilo, da je le-
tos naša vlada celo v Carigradu imeno-
vala nemške učitelje. In kake predpravi-
ce imajo Nemci n. pr. samo pri nas v Tr-
stu! To občuti tudi naše ljudstvo, ki za
vse privilegije, ki jih uživajo med njim
Nemci, z njihove strani le doživlja naj-
večje krivice! Ali se ne boje Nemci, da
bi jim to njihovo stališče ne škodovalo v
nenemških deželah! (Odobranje med
Jugoslovani in Čehi!) Kako so le nastopili
proti češkim šolam na Dunaju in to iz
edinega vzroka, češ da bi vsled čeških
šol izgubil Dunaj značaj nemškega me-
sta.

Pred osmimi leti smo konstatirali, da
gre nam Slovanom v Istri po zakonu še
120 ljudskih šol. Italijani so se obvezali, da
ustanovijo vsako leto tri slovanske šole,
ustanovili pa so laške, a niti ene slovans-
ke! (Ogorčenje! Čujte, čujte!) V Pulju so
laški liberalci naravnost požrli svojo da-
no častno besedo, v Trstu pa nam ne
dajo za 1300 slovenskih otrok niti ene
šole.

Po vsem tem pač Italijani ne morejo
pričakovati, da bi mi simpatizirali z njimi!

Drugi Slovani so nam tuptam sveto-
vali, da naj bi se spravili z Italijani. Toda
tedaj, ko je minister Pacak hotel posre-
dovati v tem, mu je odgovoril tedanji tr-
žaški podžupan dr. Venezian: Slovence
poznamo v Trstu le kot goste, Trst mora
ostati izključno italijanski za vedno!
(Ogorčenje med Jugoslovani!) Leta 1909
pa so Italijani absolutno odbili poskus
sprave.

Po vsem tem je umevno, da Slovenci
ne moremo podpirati italijanske fakultete,
ki bi kronala italijansko šolstvo, pri čemer
bi se pa mi morali udati v to, da bi os-
tali še 50 let brez ljudskih šol v Trstu.
(Tako je!)

Z ozirom na trozvezno politiko je pri-
znavala naša vlada Italijanom v Primorju
prav izredne privilegije. Z državnega sta-
lišča je že to škodljivo, kajti niti sever niti
jug ne bi smel vplivati na naše notranje
zadeve.

Slovenci nismo sovražniki prijateljs-
kim razmeram z Italijo, a da bi se temu
prijateljstvu žrtvovalo celo naše Pri-
morje, tega pa ne. Trdno slovansko Pri-
morje bi bilo edino najbolj in najtrdnjejši
jez proti raznim iredentističnim aspiraci-
jam! (Živahno odobranje pri Jugoslo-
vanih in Čehih.) Italijani naj se stregnijo,
naj ne zahtevajo zase privilegijev, temveč
na bodo tam, kjer so v večini pravični
napram svojim slovanskim sožiteljem. Na
tej podlagi bo nastal mir v našem Pri-
morju!

Govorili so o fakulteti še Topolka,
Degaspari, Wastfah, sledili so stvarni po-
pravki, na kar je bila predloga izročena
proračunskemu odseku.

Govoril je zopet dr. Rybač, kar je
Pitacco v svojem govoru po stari navadi
navajal neresnične trditve. Dr. Rybač je
govoril tudi o ljudskem štetju v Trstu. Tu
pa je junak Pitacco pobegnil iz zbornice.

**Protipoitalijančevanju slovenski so-
daji** je stavil dr. Ravnihar ostro vprašanje
na min. predsednika, če opozarja na ger-
manizatorijne ukaze predsednika ju-
ljanske dež. sodnije, ki prepoveduje celo
uradnikom slovensko govoriti. Zahteval
je tudi odgovor na svojo toštvarno inter-
pelacijo.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Govor črnogorskega kneza.
Črnogorski kralj se je o priliki svojega
potoovanja po notranjosti dežele vsprejel v
Grahovcu deputacijo, kateri je rekel, da
je Črnagora pripravljena za vsak slučaj
in da ni nikakega povoda za vznemirje-
vanje. Poudarjal je tudi, da vlada med
Črnogoro in Avstrijo prijateljstvo in da
je avstrijski cesar naklonjen Črnogori.

Klanje kristjanov v Bengaziju.
Iz Bengazija javljajo, da je prišlo tam
do velikega klanja kristjanov. V noč od
minule srede na četrtek ej namreč šejk
Senukov obkolil katol. mis. zavod. Vodi-
telj hiše, pater Humbert se je hotel poga-
jati z voditeljem fanatične družali. Po-
nudil se je, da pretrpi vse muke, samo da
se prizanese njegovim varovancem. Rav-
natelj misijona je bil usmrčen z udarcem
sablje in truplo razmesarjeno. Na to je
zadela vse prebivalce hiše enaka usoda.
Od misijonske hiše so se morilci podali
v katoliško zavetišče otrok, kjer so umo-
rili patra Josipa od kongregacije sv. Ka-
mila ter povzročili med 10 do 12-letnimi
otroci strašno krvavo klanje.

Od drugih strani pa poročajo, da ta-
kega klanja ni bilo.

Gospodarske posledice vojne.

Iz Ferrare javljajo: Mlinarska delni-
ška družba »Molini veneti Emiliana«, ki
ima v Turčiji svojo glavno ozemlje za spe-
čevanje moke, je morala radi vojne usta-
viti dobavnanje baga in odpustiti velik del
delavstva. Tudi v italijanskih tovarnah
sladkorja je nastopila kriza, ker ni možno
pošiljati blaga v Turčijo.

**100% carina za blago italijanskega
izvora.**

Generalno ravnateljstvo carin v Ca-
rigradu javlja, da je uvedena za blago ita-
lijanske provenience 100% carina. Zato
mora vse blago, ki ne prihaja iz Italije,
imeti overovljena potrdila o izvozu.

Laška armada v Tripolisu.

Italijani svojo armado v Tripolitani
pomnožujejo. Do sedaj so poslali tja že
60.000 mož in 7000 konj. V Neapolju čaka
sedaj že četrti transport.

V Tripolisu.

23. t. m. je prijezdila pred Tripolis
četa Arabcev. Italijani so jo hoteli pre-
gnati, medtem pa se je zbrala velika
mnostvina mestnega arabskega prebiva-
stva in je na Italijane streljala. Opoldne so
prišli oboroženi Arabci v bazar in so po-
vzročili tam veliko paniko. Kmalu pa je ita-
lijansko vojaštvo napravilo red. Nekaj
Arabcev je mrtvih, čez 200 vnetih.

Vojna je sedaj šele začela. Za Tripo-
lison so imeli Italijani že izredne izgube,
ker so Arabci zasede streljali na nje.
Turkov in Arabcev je za Tripolisom ve-
like čete. V Tripolisu so ustrelili Italijani
že obilo upornih Arabcev. Z aeroplani re-
kognoscirajo teren Italijani. Spopadi se
nadalujejo zlasti ponoči. Vojna utegne
trajati še dolgo.

Italijanske in turske izgube.

Glasom »Secola« znaša število dose-
daj v Tripolisu obsojenih 60.000 mož
7000 konj in 3000 mezg. Izgube Italijanov
pri Bengaziju znašajo baje 1200 mož. Na
podlagi rimskih vesti naj bi Turki od za-
četka vojne sem 500 mrtvih, 1000 ranje-
nih in 600 ujetih.

Razne vesti.

Nadvojvoda Ferdinand Karol odloži
vse svoje časti. Pred leti se je seznanil s
krasotico Rozo Čuberjevo, hčerko vseu-
čiliškega profesorja. S to se je poročil v
Švici. Cesarju mu je dovolil, da odloži vse
svoje časti. Nosi bo navadno ime Bung.
Apanaže mu je dovolil 40.000 K. Nadvoj-
voda je bil generalni major. Nastanil se
je v svoji soprogovi v Švici.

(Dolje na četrti strani.)

Železniški nezgodi v Galiciji. Na progi Krakov-Dunaj sta trčila 22. oktobra ob 4. zjutraj na postaji Przebinia tovorna vlaka z neznanom silo drug ob drugega. 17 vozov je bilo popolnoma razdejenih. Več uslužbencev je bilo poškodovanih. Promet je bil za del časa ustavljen. — Skoro ob istem času je skočil na postaji Rzezov s tira tovorni vlak, ki je vozil v Krakov. Strojvodja je bil mrtev, več železniških uslužbencev več ali manj težko ranjenih. Sedem vozov je bilo razbitih.

Ubegli bankir. — V Gradcu je pobegnil bančni komisionar Samuel Schwarz, ki so ga zaprli meseca septembra zaradi velikih goljufij. Obenem je pobegnil tudi ječar Rudolf Rath, ki je Schwarzu omogočil beg. Zaprli so višjega jetniškega režiserja Karla Herzmana, ki je osumljen, da je vedel za Schwarzov naklep. Herzmann je bil s Schwarzom dobro znan in mu je Schwarz večkrat pomagal v sili. Pri Herzmannu so baje našli listine, ki ga jako kompromitirajo. Zanimivo je, kako vztrajno in načrtoma je pripravljaval Schwarz svoj beg od tistega časa, ko je prišel v ječo. Pri tem je računal na človeško pomanjkljivost po denarju. Večkrat je vpričo ječarjev vzdiknil, da bi dal deset, tudi dvajset tisoč goldinarjev, ako bi mogel biti prost le eno samo uro, da bi zbral dokaze za svojo nedolžnost. Slednjič pa se mu je vendar posrečilo na zvit način omrežiti ječarja Ratha, da sam ni vedel, kdaj je skočil v nastavljeno past.

Preprečen atentat na ekspresni vlak. — Iz Lizbone poročajo: Blizu Abrantesa so vojaki zalotili tolpo banditov v trenutku, ko so trgali tračnice, da bi ekspresni vlak skočil s tira. Vojaki so bandite prepadli in tri v boju ubili.

Ljubavna drama v Budimpešti. — V neki hotel v Budimpešti je prišel 20 letni Evgen Kren s svojo ljubico ter jo tam ubil. Hotel je pobegniti pa ga je policija prišla.

Človek, ki ima samo polovico možgan, živi v Štokholmu. Piše se Blomquist. Bil je pri vojakih: pri ostrem streljanju ga je zadela krogla v glavo; izcedila se mu je polovica možgan. Dva tedna je bil v bolnišnici brez zavesti, potem se mu je vrnila zavest, govoril pa je težko in videl je manj. Ne zna več pisati in čitati, črke pozna ali ne more jih razvrstiti v besedo. Mozeg, kateri je izgubil, je vseboval baš centrum spomina. Dr. Johansson, ki ga zdravi, misli, da se bolniku vrnejo izgubljene sposobnosti s sistematičnim podukom.

Nevarni Tolstojevi spisi. — Ruski mornariški minister Gregorovič je ukazal odstraniti dela Tolstega iz vseh knjižnic na ladjah, češ, da kvarijo moštvo in častnike.

Poskušen roparski umor na Dunaju. — V trgovino juvelirja L. Stocka v Leopoldstadtu je prišel ob 1. pop. 23. t. m. neki mlad človek, rekoč, da hoče kupiti zlato verižico. Kar nakrat je udaril zlatarja na zatilnik ter ustrelil nanj dvakrat iz revolverja. Stock je padel na tla. Tisti čas je pritekel v prodajalno še neki drugi človek. Oba sta oropala trgovino ter jo zapustila z bogatim plenom. O napadalcih ni sledu.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M.

Knjigoveznica v „Goriški tiskarni“

se priporoča sl. občinstvu za vezavo knjig, registrov, brošur itd. zagotavlja lično delo in dobro postrežbo po zmerni ceni.

Mirko Plesničar, knjigovez.

Mali oglasi.

Najmanjša pristopnina stane 60 vira. Ako je oglaševalec se radoma za vsako besedo 3 vira. Najprijetnejše invariranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih en dolet (in celo v mestu) nihče ne pozna, kar nikjer ne invarirajo. Škoda ni majhna.

Išče se stanovanje zunaj mesta obstoječe iz 2 sob in kuhinje, ako mogoče z vrtom. Ponudbe na naše upravnništvo.

1 zofa in 6 foteljev so proda radi odpo-tovanja. Natančnejše se izve v ulici Semeniški št. 12, I.

Išče se učenca 14-15 let starega za trgovino jestvin. — Naslov pové naše upravnništvo.

Dolenjski krompir izvrstne kakovosti, prodaja v vsaki množini in po zmerni ceni.

C. SICHERLE & Co., Gorica
Gledališka ulica 20.

Strugarski pomočnik se sprejme v trajno delo.

Vpraša se v strugarni z motornim obratom Jos. Oberstar v Sodražici, Kranjsko.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih troi dandanašnje človeštvo, se pride vspešno v okom ter se jim more energično nasprotovati s tem, da se pravočasno uporablja

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdravega telesu. Kdor hoče svoje zdravje ohraniti tudi do stariosti, naj uporablja po svojih izvirnih uspehih sloviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih zeliščnih sokov in iz vina, vpliva vsled svojega vestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic. Zdravi ali bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svojemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbudljivo na tvoritev sokov. Zato se priporoča vžitek

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec. Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krču, bolečinam, težki prebavi ali zasliženju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali količno bolečine ali srčno utripanje, ohrani temveč dober sen in živahen tek, zadržuje torej nespečnost, duševno motenje, glavobol in nervozno utrujenost. V širokih slojih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veselje do življenja. Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenica v lekarnah sedečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romani, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Videm, Palma, Cervinjan, Oglej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Milj. Trst itd., kakor tudi v lekarnah v vseh večjih in manjših krajih Goriško-Gradišanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarnarje v Gorici 3 ali več steklenic nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov nektar.

Moj nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: samos 200, vino malaga 200, vinski škrljaj 50, glicerina 100, črno vino 100, sok jerebika 100, črešnjek sok 200 brinje 30 in mnogo drugih zelišč. Te sestavine se pomešajo.

Waldperle napravljena iz izbranih gozdnih sokov kojim je pridjana velika množina sladkorja. S soda vodo, mineralno vodo, ali studenčnico se lahko napravi izborna osvežujoča pijača. — Postavno zavarovano. — Zdravniško priporočeno.

Edini izdelovatelj: Moritz Löw, Brunn-Hussowitz.

Nanut & Bregant autorizovana stavbena tordka v Gorici ulica Adelaide Ristori šte. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Globus Cisti samo s Globus čistilni izveček

Zahteva naj se izrecno Globus izlovarne Fritz Schulz ml. akc. dr.

Gospodična, ki je absolvirala trgovski tečaj in ima 16-mesečno prakso, želi primerne službe kot kontoaristinja, blagajničarka ali knjigovodkinja. Vešča je razun slovenske in nemške korespondence ter knjigovodstva in računstva tudi strojepisja. Izurjena je tudi nekoliko v prodajanju specerijskega blaga. Prijazne ponudbe naj se pošlje pošto ležeče pod šifro „VIJOLICA“ v Dol. Logatec — Kranjsko.

Gorica - ulica Morelli št. 12 - Gorica.

Vsakovrstni sodi škafi za pranje, navadni škafi, brente za vino, leseni čipi in navadni zamaški, asbestovi žvepleni kosi, lesene pipe, filtri, asbest, masa za filtriranje se dobi

v zalogi vsakovrstnih kletnih predmetov

E. Bregant

Gorica - ulica Morelli št. 12 - Gorica

Odda se radi boleznim in družinskih razmer takoj v najem pod ugodnimi pogoji stara, dobroidoča gostilna v godnem kraju na Kranjskem. Kje, poizve se pri upravnistvu.

Dvonadstropna hiša se proda v sredini mesta Idrije, na prometnem kraju. V njej se nahaja že nad 20 let gostilna. — Hiša je jako pripravna za trgovino ali vinsko kupčijo na debelo, ker ima prostorno klet. Cena 25.000 K. Naslov pové naše upravnistvo.

Batjel-u Gorica Stolna ulica 2-4. Mehanična delavnica. Prodaja tudi na obroke. Ceniki poštnine prosti.

Zaloga in zastopstvo lahkih švicarskih motorjev (Motosacche) na navadnem kolesu. Kupuje se stara dvokolesa, šiv. stroje, gramofone, orkestrijone itd.

Karol Draščik v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinnejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Potatzky v Gorici naslednik Jos. Terpin. Na sredl Batelja 1.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO. Najosnejše kupevališče strobarškega in drobnega blaga ter tkanin, proje in alifj.

POTREBŠČINE za pisarnice, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE za krojače in čuljarje. Svotinjice. — Kočni vencl. — Mašne knjigice.

Mišna obuvala za vse letne čase. Posebnost: Semena za zelenjavo, trave in detelje. Najboljše oskrbljene zaloga za kramarje, krojačarje, procjajalce po sejnih in trgih ter na doželi. 2 25-8